

אנחנו קיצוניים? אתם פשוט עיוורים לקיומנו

11:37 14.04.2022 [אימון עודה](#)

בין הירדן לים חיים 14 מיליון בני אדם שמשתייכים לשתי קבוצות — פלסטינים או ישראלים. לרוב הפלסטינים והישראלים אין בעיה עם החלוקה הדיכוטומית הזאת. פלסטיני ברמאללה או בעזה יודע שהוא פלסטיני. יהודי בתל אביב או בקרית גת יודע שהוא ישראלי. מתוך 14 מיליון בני אדם, 1.7 מיליון חיים בין שתי הקבוצות. מצד אחד אנחנו, בני העם הפלסטיני וילידי הארץ הזו. אנחנו חולמים ומתפללים בערבית, ורואים את עצמנו חלק בלתי נפרד מעמנו הפלסטיני ומהעולם הערבי. מצד שני, אנחנו אזרחים ערבים בישראל, ורוב החיים שלנו מתקיימים בתוך הקו הירוק. אנחנו לומדים כאן בבתי ספר, עובדים בבית החולים רמב"ם ולומדים באוניברסיטה בג'נין. הילדים שלנו שומעים את עומר אדם ודבוקים למסך בגמר של "ערב איידול".

אנחנו לא בחרנו את המתח הזה. מדינת ישראל כפתה אותו עלינו. מאז סיומו של המשטר הצבאי שהושת על האזרחים הערבים מוצע לנו שוויון על-תנאי והתנאי הוא בלתי אפשרי: ניכור לשפת אמנו ומחיקת מורשת אבינו בעבור אזרחות סוג ב' במדינה שרואה בנו נטל דמוגרפי. חשוב שאתם, קוראי "הארץ", תבינו, שהקשר של בני ובנות העם הפלסטיני אלה לאלה היה קיים עוד לפני החומות והגדרות שניסו לנתק בינינו. כשאני מסתכל על התמונה של איאד אל חלאק אני רואה את הבן שלי ואת אחי. כשאני רואה את גופתה של ע'אדה סבתין אני לא יכול שלא לדאוג לאמא שלי ולאחיותיה. מפליאים אותי הישראלים שמשקיעים כל כך הרבה אנרגיה בבניית קשרים עם יהודים מכל העולם, ומצפים ממני לתמוך בהתעמרות ובדיכוי של בני עמי במזרח ירושלים.

כל אזרח ערבי בישראל מנווט את חייו במדינת היהודים באומץ. פועלים, סטודנטיות, רופאים, כבאים, ועיתונאיות, כולנו הולכים על חבל דק. יש ימים שבהם המתח גובר ואתו הכעס והתסכול, ויש ימים שאנחנו מתמלאים בגאווה ותקווה שנוכל לבנות מציאות אחרת. אז אם יש סתירות בין הדרישה של האזרחים הערבים מהמפכ"ל לנצח את ארגוני הפשיעה לבין הזעם שלנו על הנוכחות והאלימות של חיילי מג"ב בבאב אל עמוד (שער שכם) ובשייח' ג'ראח, הסתירות האלה לא נולדו מתוך משבר הזהות שלנו, האזרחים הערבים, אלא מתוך משבר הזהות של המדינה שרואה את עצמה יהודית ודמוקרטית, כובשת וליברלית.

אנחנו לא אחראים ליישוב הסתירות האלה, כמו שאנחנו לא אחראים להתפרקות הבלתי נמנעת של הקואליציה. למה ציפיתם? אחרי הטקסים והחגיגות צריך לקבל החלטות קשות. העובדה שחברי הקואליציה התרפסו כדי לרצות את איילת שקד היא על אחריותם. התלהמות נגד הרשימה המשותפת לא תסתיר את העובדה שהם מכרו את הערכים שלהם בזול; שהממשלה מעדיפה לחבר לחשמל את "נוער הגבעות" במקום לחבר לתשתיות את מאות אלפי האזרחים שחיים בכפרים הלא מוכרים בנגב;

שהקואליציה התגייסה להעביר חוק אזרחות אכזרי, והיא לא מוכנה לבטל את חוק קמיניץ ואת חוק הלאום.

ההתפוררות של קואליציית "רק לא ביבי" מראה שאין תקומה לפוליטיקה המבוססת על איום חיצוני ועל פחד מפני עתיד לא ידוע. אנחנו שואפים לשותפות פוליטית שתביא שלום ושוויון, אבל לא נותר על הזהות שלנו בגלל האיום של נתניהו. הרע במיעוטו הוא שמחת עניים ואף פעם לא מוביל לשינוי אמיתי. בין הירדן לים חיים 14 מיליון בני אדם, אם אתם רואים בנו קיצונים זה בגלל שאתם עיוורים לקיום של מחצית מהם.

הכותב הוא חבר כנסת ויו"ר הרשימה המשותפת